
VOORWOORD

Collector's Agenda 2001

Liefde voor tin

Reeds vele jaren ben ik een liefhebber van mooie oude dingen. In mijn Delftse studietijd verzamelde ik polychroom tegels en soms een oud Delfts bordje. Met tin is het begonnen toen mijn vader, zelf een groot verzamelaar van antiek, mij twee Nijmeegse gildekannen schonk, terwijl ik nog op de HBS in Eindhoven was. Van tijd tot tijd kreeg ik er een stukje bij.

Voor mijn ingenieursstudie was het nodig een aantal maanden praktisch te werken. Dit deed ik onder andere enige tijd in Parijs bij Citroën. Mijn aanstaande vrouw logeerde bij haar familie in de Rue de Bourgogne en in die straat was een beroemde antiquair. Voor het raam stond een prachtige tinnen miskelk, waar ik bijna even verliefd op werd als ik op mijn verloofde was. Die kelk was voor die tijd erg duur, driehonderd gulden. Vele malen kwam ik voorbij en bezweek ten slotte. Deze allereerste aanschaf is afgebeeld op de bladzijde hiernaast.

Het is een prachtig stuk dat qua vormgeving en het ontbreken van ornament niet veel onderdoet voor de uit dezelfde tijd stammende, vaak overdadig versierde zilveren exemplaren.

Zo ben ik in mijn leven menigmaal voor mooie oude spullen bezweken, maar veel heb ik ook van mijn vader gekregen, die zich erover verheugde, dat zijn zoon de liefde voor kunst en antiek had geërfd. Op mijn reizen door Zwitserland, Duitsland, Frankrijk en andere landen vond ik mooie stukken tin, maar zeer zeker ook bij antiquairs in ons goede vaderland.

Op de Antiekbeurs in Delft en later op The European Fine Art Fair, TEFAF, in Maastricht vond ik meerdere malen iets van mijn gading. Zo hebben vele mensen er toe bijgedragen om mijn belangstelling voor tin te verdiepen en mijn verzameling aan te vullen.

Toen ik de 75 gepasseerd was kwam bij mij de gedachte boven, dat een overzicht van mijn collectie ook voor andere tinliefhebbers wel aantrekkelijk kon zijn. Maar dan moest het wel een boek worden met mooie foto's en een deskundige beschrijving, hetgeen uitstekend werd verzorgd door mijn vriend Dubbe. Dit boek zag in 1983 het licht, een hoogtepunt van mijn verzameling¹

Mijn collectie bestaat uit tinwerk dat voornamelijk uit West-Europa afkomstig is. Een groot deel omvat Nederlands tin, waaronder drie "Jan Steenkannen". Deze benaming is naar alle waarschijnlijkheid in de negentiende eeuw ontstaan omdat men ze vaak op schilderijen van Jan Steen vindt afgebeeld. Echter in de tijd waarin ze werden gebruikt sprak men van "pijkan" of "swaenhals".

Tinnen voorwerpen zijn niet alleen een lust voor het oog maar geven ook een indruk van het leven van alle dag in voorbije tijden.

De meester vervaardigde in samenwerking met zijn knechten voorwerpen voor dagelijks gebruik. Daarenboven wist hij het nuttige te verenigen met het esthetische, hetgeen in vorm, versiering of toepassing van het materiaal tot uiting komt. Onlangs stuurde antiquair Jan Beekhuizen mij zijn catalogus. Bij het doorbladeren ervan viel mijn oog op een koffiekannetje type Besançon, een tamelijk zeldzaam stuk tin waarbij de vorm is ontleend aan het zilveren model. Ik heb direct de heer Beekhuizen gebeld en de kan gekocht. Net zoals bij mijn eerste aanwinst, de eerder genoemde tinnen miskelk, werd ik op slag verliefd. Daarom heb ik deze twee aankopen, de eerste en tot nog toe de laatste, op de linkerpagina laten afbeelden. Mijn belangstelling en bewondering voor scheppingen van de vroegere tingieters is in al mijn verzameljaren nimmer minder geworden.

Frits Philips Sr.

¹ *Twee Nijmeegse Gildekannen, en hoe daaruit een tinverzameling groeide,*
Frits Philips en Bé Dubbe, Zutphen 1983, voorwoord.

FOREWORD

A love of pewter

I have been an admirer of beautiful old objects for many years now. While studying in Delft I collected polychrome tiles and the occasional Delftware plate. My interest in pewter began when my father, himself an avid collector of antiques, gave me two Nijmegen guild flagons while I was a student in Eindhoven, and more pieces were added from time to time.

My engineering studies entailed spending some months gaining practical experience, and one of the companies I visited for a while was Citroën in Paris. My future wife was staying with her parents in the Rue de Bourgogne, a street where a famous antique dealer had his showroom. Standing in the window was a magnificent pewter chalice, which I loved almost as much as my fiancée. The price was 300 guilders – a lot of money in those days. I passed that window many times, and finally I gave in. This, my very first purchase, is illustrated on the facing page. It is a superb piece, and in its design and lack of ornament it measures up well to silver chalices from the same period, many of which are extravagantly ornate.

I have often fallen for beautiful old objects in this way, although I also received many from my father, who was delighted that his son had inherited his love of art and antiques. I found marvellous pewter pieces on my travels in Switzerland, Germany, France and other countries, and of course in this fair land of ours as well. I found something to my taste on many occasions at the Antiques Fair in Delft and later at The European Fine Arts Fair, TEFAF, in Maastricht. So there are numerous people who have helped me deepen my interest in pewter and add to my collection.

Past the age of 75 it struck me that a survey of my collection might also appeal to other pewter enthusiasts. It would have to be a book with excellent photographs and expert descriptions, though, and my friend Dubbe saw to that. The book was published in 1983 – a high point in my life as a collector.¹

The pewter in my collection comes mainly from western Europe. There is a large showing of Dutch pieces, including three Jan Steen flagons, as they are called. The term was probably coined in the nineteenth century because of the many flagons of this kind found in Steen's paintings. Back then, though, they were known as "pipe flagons" or "swan's necks".

Pewter objects are not only a feast for the eye, they also give us an idea of how people lived in bygone times.

The master, with the help of his assistants, did not just make objects for everyday use. He also had the skill to combine the utilitarian with the aesthetic, which is reflected in the shape, decoration or use of the material.

The art dealer Jan Beekhuizen sent me his catalogue not long ago. Leafing through it, my eye fell on a Besançon coffee pot, quite a rare piece of pewter with a shape derived from its silver counterpart. I immediately rang Mr Beekhuizen and bought it. It was love at first sight, just as it had been with my first acquisition, the pewter chalice. It is for that reason that I have had these two purchases reproduced on the page on the left: my very first and my last – so far anyway. My interest in and admiration for the creations of the pewterers of old have never dimmed in all my years as a collector.

Frits Philips Sr.

¹ Frits Philips and Bé Dubbe, *Twee Nijmeegse Gildekannen, en hoe daaruit een tinverzameling groeide*, Zutphen 1983, foreword.

A CHALICE AND A COFFEE POT
TWO HIGHLIGHTS OF THE PEWTER COLLECTION OF FRITS PHILIPS SR.

THE FRITS PHILIPS SR. COLLECTION

CHALICE

FRENCH, FIFTEENTH CENTURY

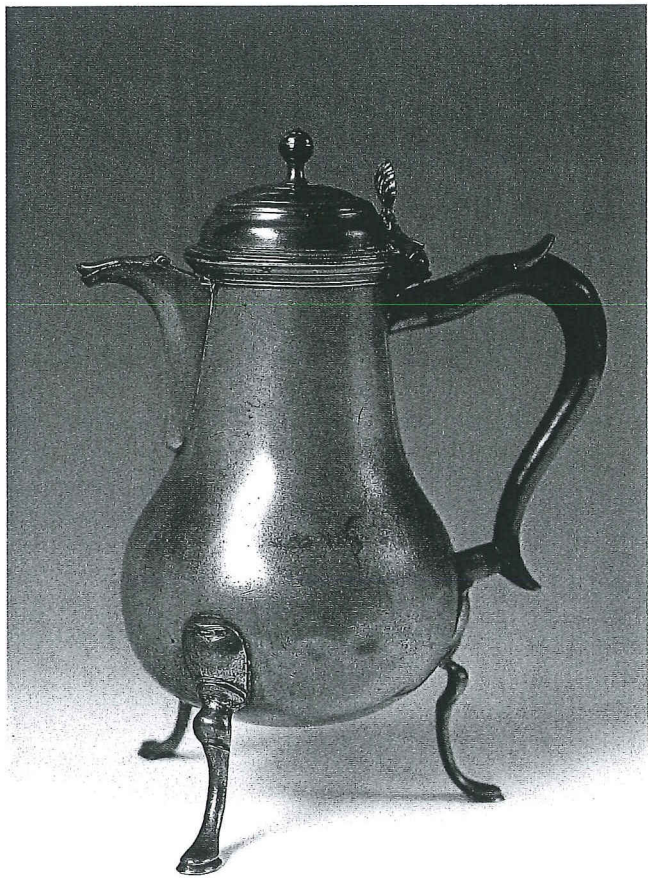
HEIGHT 18.5 CM, DIAMETER OF THE FOOT 14.5 CM.

STANDING ON A SIX-LOBED, DOMED AND HOLLOW FOOT WITH A MOULDED RIM IS A HEXAGONAL STEM WITH A KNOP DECORATED

WITH SIX LOZENGE-SHAPED FIGURES (DIAMONDS).

THE STEM TERMINATES IN AN UNDECORATED BOWL.

UNMARKED.

COFFEE POT

FRENCH, SECOND HALF OF THE EIGHTEENTH CENTURY

HEIGHT 29.5 CM.

BESANÇON TYPE

SINGLE-JAWED HINGE, LIDDED SPOUT.

THE POT STANDS ON THREE SMALL BRASS FEET WHICH ARE PART-PEWTERED.

ORIGINAL WOODEN HANDLE.

PATINA: MEDIUM TO DARK GREY